

Nr 218.

Uppläst och godkänd hos Första kammaren den 30 maj 1911.

— — — — Andra kammaren den 30 maj 1911.

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kungl.
Maj:ts proposition angående anläggning af statsbana från
Ströms vattudal till Ångermanälven.*

(Statsutskottets utlåtande nr 60.)

Till Konungen.

I en till Riksdagen aflåten proposition (nr 69) af den 10 februari 1911 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag, föreslagit Riks-
Bihang till Riksd. prot. 1911. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 59 Häft. (Nr 218—223.) 1

dagen att, under förbehåll att de i statsrådsprotokollet förutsatta villkor om kostnadsfri upplåtelse af mark m. m. iakttagas, *dels* besluta anläggning af en statsbana från Ströms vattudal (Ulriksfors) till Ångermanälven (Volgsjön) för en beräknad kostnad af 9,050,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att närmare förordna om de orter, järnvägen bör genomgå, *dels ock* för banans påbörjande bevilja ett anslag för år 1912 af 900,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1911 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna 200,000 kronor.

Beträffande Eders Kungl. Maj:ts nu förevarande framställning har Riksdagen, som gärna vill lämna sitt erkännande åt Eders Kungl. Maj:ts åtgärd att låta genom järnvägsstyrelsen utarbета en plan för bedrivande af statens järnvägsbyggnader under åren 1912—1922, emellertid ansett det kunna ifrågasättas, huruvida ej de i planen beräknade årliga byggnadskostnaderna lämpligen borde i viss mån nedsättas och tiden för vederbörande arbetens fullbordande i stället något framskjutas. Vidare har Riksdagen ej kunnat undgå att fästa sin uppmärksamhet vid det förhållande, att, om man undantager statsbanan Järna—Norrköping, samtliga i planen upptagna anläggningar äro sådana, om hvilka man ej kan hafva grundad anledning förvänta, att de inom rimlig tid skola lämna tillgång till amortering och förräntande af å dem nedlagdt kapital. Vid sådant förhållande måste Riksdagen hysa allvarliga betänkligheter inför de stora kraf, som sålunda ställas på statskassan. Under de senaste åren hafva, enligt Riksdagens beslut, synnerligen betydande belopp bundits vid dyrbara anläggningar, nämligen kraftstationsanläggningarna vid Trollhättan och Porjus samt den nya farleden mellan Vänersborg och Göteborg, hvilka företag emellertid beräknats komma att lämna staten afsevärda inkomster. Beträffande de två sistnämnda af dessa anläggningar har man dock, då desamma icke hunnit bringas till fullbordan, gifvetvis ännu icke kunnat ernå visshet, huruvida de därvid knutna förväntningar komma att förverkligas, och vidkommande kraftstationsanläggningen vid Trollhättan föreligger ej heller full visshet i hvad mån de därvid fästade högt spända förhoppningar komma att blifva verklighet.

Jämväl detta förhållande är i viss mån ägnadt att ingifva betänkligheter beträffande nu ifrågasatta anläggningar.

Ehuru Riksdagen sålunda af anförda skäl måste ställa sig tveksamt inför de nya kraf på statskassan, som förenämnda plan innebär, vill Riksdagen likväl ej förneka, att de i planen upptagna arbeten i allmänhet torde vara af beskaffenhet att böra komma till utförande.

Hvad då särskildt inlandsbanan beträffar, vill Riksdagen i detta sammanhang erinra, hurusom Riksdagen år 1904 beslöt att, för verkställande

af fullständiga undersökningar för en normalspårig järnväg från hamnplats å Bohuslänska kusten öfver Sveg och Ströms vattudal till lämplig punkt å Gällivarebanan, bevilja ett anslag å 280,000 kronor. Detta belopp ökades sedermera med 230,000 kronor, så att till dessa undersökningar åtgått tillhoppa 510,000 kronor.

År 1907 beslöt Riksdagen att af den sålunda undersökta sträckan bygga delen från Östersund till Ströms vattudal för en kostnad af 10,900,000 kronor, hvilken anläggning beräknas blifva färdig under år 1912. Eders Kungl. Maj:ts nu föreliggande proposition afser fortsättande af denna bandel norrut till Ångermanälven för en kostnad, hvilken, sedan den ursprungligen uppgjorda planen omarbetats efter en enklare typ, nedbragts till 9,050,000 kronor, under det att kostnaden enligt den ursprungliga planen uppgick till 13,139,000 kronor.

I sammanhang härmed har Riksdagen velat uttala sin anslutning till departementschefens uppfattning, att, därest det stora järnvägsföretaget skall förverkligas, man måste bygga banan efter en enklare typ än nuvarande statsbanors och trafikera densamma på billigast möjliga sätt.

Då Riksdagen är öfvertygad om ifrågavarande banas synnerligen stora betydelse äfvensom om angelägenheten att densammas utförande ej undanskjutes och då Riksdagen ej funnit anledning till erinran mot plan eller kostnadsberäkningar för företaget, anser sig Riksdagen hafva fullgiltiga skäl bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

Riksdagen har alltså, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, under förbehåll att uti statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 10 februari 1911 angifna villkor om kostnadsfri upplåtelse af mark m. m. iakttagas, dels beslutit anläggning af en statsbana från Ströms vattudal (Ulriksfors) till Ångermanälven (Volgsjön) för en beräknad kostnad af 9,050,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att närmare förordna om de orter, järnvägen bör genomgå, dels ock för banans påbörjande beviljat ett anslag för år 1912 af 900,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1911 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna 200,000 kronor.

Stockholm den 30 maj 1911.

Med undersåtlig vörndnad.